

Hendes Majestæt Dronningens 40-års Regeringsjubilæum 1972 - 2012

Hele tre gange trådte jubilaren, dronning Daisy, ud på balkonen mod Slotspladsen, ved Christian IX's Palæ, for at vinke med prinsgemalen ved sin side til alle de mange tusinde fremmødte.

Tekst og fotos af Per Brunsgård, Tim.

Endnu en festdag for dronning Margrethe, søndag den 15. januar 2012, fandt sted i smukt solskinsvejr på Amalienborg Slotsplads. Jubilæets hovedperson var i et strålende humør. På slaget 12 trådte dronningen, 40-års jubilaren, og prinsgemalen første gang ud på den midterste af de tre balkoner på residenspalæet, Christian IX's palæ på Amalienborg, for at lade sig hylde af de omkring 8000 og 10.000 mennesker, der havde ventet i adskillige timer for at få et glimt af de kongelige. Livgarden var i dagens anledning mødt op med en kongevagt i rød galla. Fra balkonen lod dronning Margrethe sig hylde af de tusinder festglade danskere, der var samlet på den store plads omkring rytterstatuen.

De tre balkoner blev straks taget i brug, da hele kongefamilien deltog ved hyldesten. Også kronprinsparrets, etårige tvillinger, Vincent, Josephine og Christian og Isabella var med på balkonen.

Højgravide prinsesse Marie, der ikke tidligere havde vist sig under fejringen af dronningen trådte også frem på balkonen sammen med sin mand, prins Joachim, samt Nikolai, Felix og deres lille prins Henrik på armen.

Hele tre gange kom dronning Margrethe og prinsgemalen ud på balkonen, mens den øvrige kongefamilie og gæster viste sig to gange.

For første gang var alle tre balkoner på residenspalæet taget i brug, for at give hele den kongelige familie mulighed for at vinke og hilse på folket.

Der blev også vinket og kigget med fra endnu en balkon. De udenlandske gæster der boede i Christian VII's Palæ, også kaldet gæstepalæet, fulgte nysgerrigt med fra deres balkon. Herfra kunne det svenske og det norske kongepar samt det islandske og finske præsidentpar følge begivenhederne og festen på Slotspladsen, inden de også senere på eftermiddagen deltog i buffetfrokosten hos kronprinsparret.

Adskillige tusinde Københavnerne og turister var valfartet frem på Amalienborg Slotsplads for at lykønske dronning Margrethe med jubilæet.

Hele kongefamilien, regentparrets børn og børnebørn trådte frem på balkonen ud mod slotspladsen. Højgravide prinsesse Marie viste sig også.

Alle tre balkoner på Christian IX's Palæ var besat af kongefamilien. På balkonen til højre stod Margretes to søstre. Fra venstre, prinsesse Benedikte, eks-kong Konstantin, og sidst eks-dronning Anne-Marie.

Dronning Margrethe udbragte et nifoldigt leve for Danmark. Sammen med Prinsgemalen viste de sig tre gange, ude på balkonen, og vinkede til menneskemængden på Slotspladsen, inden de trak sig tilbage.

Midt på eftermiddagen, klokken 15.00, deltog hele kongefamilien og de udenlandske gæster ved en festgudstjeneste i Christiansborg Slotskirke, inden alle festlighederne om aftenen, blev afsluttet med kronen på værket, et stort gallataffel i Riddersalen på Christiansborg. Kongelig konfessionarius, Københavns tidligere biskop, Erik Norman Svendsen forestod den kirkelige handling under gudstjenesten i slotskirken.

Regentparret er vært ved gallataffel på Christiansborg Slot for det officielle Danmark, udenlandske gæster og familien.

Udover hele den kongelige familie og hoffet var regeringen og de fire tidligere statsministre Lars Løkke Rasmussen, Anders Fogh Rasmussen, Poul Nyrup Rasmussen og Poul Schlüter inviteret med ledsager til gallataffel på Christiansborg.

Prinsgemalen forestod velkomsten og talte samtidigt til sin elskede hustru, derefter talte statsminister, Helle Thorning-Schmidt, og sidst takkede, 40 års-jubilæet, dronning Margrethe.

Den Kongelige Livgarde trak i dagens anledning op på Amalienborg Slotsplads, ved vagtskiftet, med en Kongevagt iført den røde våbenjakke.

Dronningens to søstre, Benedikte og Anne-Marie, viste sig på balkonen to gange. Det var første gang alle tre balkoner på residenspalæet var i brug.

Dronningens syv børnebørn var denne gang samlet på balkonen. Godt en uge efter denne begivenhed, 24. januar, nedkom prinsesse Marie med en datter, prinsesse til Danmark. Regentparrets ottende barnebarn vejede 2930 g og målte 49 cm.

Hele Den Kongelige Livgardes Musikkorps deltog ved vagtskiftet på Slotspladsen. Spillede for dagens jubilar Kongesangen, da alle stod på de tre balkoner.

Prinsgemalens tale:

Jeg byder varmt velkommen til alle, der er samlet i aften på Christiansborg Slot, et gammelt symbol på det danske monarki. Formålet er at fejre Dronningen af Danmarks 40-års Regeringsjubilæum. Monarken, som også er den treoghalvtredsindstyvende i et monarki, der er over 1000 år gammelt.

At den nuværende regent vi fejrer i aften, er min kære hustru, gør min glæde endnu større. Vi har igennem disse 40 år delt mange gode og spændende oplevelser sammen, men også nogle vanskelige udfordringer. Men altid med engagement og følsomhed.

Kære Dronning, kære hustru, kære Daisy: Jeg er den første mand i Riget til at beundre dig, og jeg er også i aften tolk for hele selskabet og hele nationen, som siger tillykke til Regenten.

Jeg byder velkommen til mange medlemmer af vor familie fra nær og fjern, til statsoverhoveder fra Norden med stærke familie- og venskabsbånd, velkommen til den danske regering og repræsentanter for det officielle Danmark.

Alle vil vi sammen med det danske folk fejre en Dronning, der har viet sit liv til Danmark, og til Grønland og Færøerne.

En regent, der har vist de bedste evner til at gennemføre sin livsopgave: At virke for Danmark med "Guds hjælp, Folkets kærlighed, Danmarks styrke".

En kvinde, som har haft en spændende færd igennem fire årtier med en inspirerende energi, en stor dygtighed og en betydelig succes.

Tillykke med jubilæet, som vi alle sammen vil gøre festligt, fordi vi synes, at du har fortjent at blive fejret. Jeg beder alle rejse sig og sammen med mig deltage i en skål for Dronning Margrethe II af Danmark.

Regentparret modtog folkets hyldest på Amalienborg Slotsplads.

Politifolk på hesteryg holdt ro og orden blandt de mange tusinde fremmødte, der havde taget opstilling, for at få et glimt af de kongelige på vejen til frokost.

Kongehusets kronebiler kørte kongefamilien fra Christian IX's Palæ, over Slotspladsen, til Frederik VIII's Palæ, til frokostbuffet hos kronprinsparret Frederik og Mary.

Godt tyvetusinde, københavnere samt turister var valfartet til Amalienborg, for at fejre dronningens 40 års regeringsjubilæum, 15. januar.

Statsministerens tale:

Deres Majestæter. Deres Kongelige Højheder. Deres Excellencer. Mine damer og herrer.

Kære Dronning Margrethe.

I dag for 40 år siden fik De et stort ansvar midt i en dyb sorg. De mistede Deres elskede far, og Danmark mistede en kær konge.

De har fortalt om det vanskelige ved at få ansvaret i en ung alder og som ung mor. Men også om den styrke, det giver at tage pligten og skæbnen på sig.

Jeg ved, at dagen står stærkt i Deres erindring. Naturligvis.

Og den 15. januar 1972 er en dag, der står stærkt i erindringen hos os alle sammen – alle os, der er gamle nok til at huske den.

Det var en dag, hvor danskerne stod skulder ved skulder på pladsen foran Christiansborg Slot og i gaderne op til pladsen - på trods af, at det vel egentlig ikke var en selvfølge dengang i starten af 70'erne.

Det var jo opbrudstider. Alt stod for skud – især traditionerne. Men ikke den dag.

Alle slags mennesker var mødt op. gamle og unge. måske endda en republikaner eller to.

Og de, der ikke havde taget turen til slotspladsen på denne bidende kolde januardag, sad hjemme i sofaen foran tv-apparatet. Mange steder måtte man op af sofaen og hen og rette på stueantennen for at få det sort-hvide billede til at stå helt skarpt.

Og det gjorde det så. Billedet af den unge dronning i sort kjole og med sørgefloret, som blæsten tog i. Det billede var med os ude i stuerne. Det ramte os i hjertet.

Og dér har De været lige siden.

Med værdighed, med nærhed og med omtanke har De været et fast holdepunkt for danskerne.

Igennem hele Deres virke, har De har fået en solid opbakning fra hele Deres store familie. De har fortalt om den store støtte Deres mor Dronning Ingrid var for Dem. Hun var et samlingspunkt for hele den kongelige familie og en kærlig mormor for Deres Kongelige Højheder Kronprinsen og Prins Joachim.

Men en person har nok støttet dem mere end nogen anden. Nemlig deres mand. Jeg vil i aften rette en særlig tak til Deres Kongelige Højhed Prinsgemalen.

De er Dronningens sikre anker og livsledsager. De har støttet Dronningen i det officielle arbejde og i familien.

De har været med til at give kongehuset den særlige status, det har. Også Dem skylder vi en stor tak i dag.

De var og er en talentfuld dronning. Det ville tage alt for lang tid at remse alle talenterne op. Maden ville blive kold, og gæsterne sultne. Og heldigvis er det ikke nødvendigt.

For vi ved, hvad De kan.

Jeg vil derfor begrænse mig til at afsløre et af Deres skjulte talenter.

Jeg ved – for jeg har selv fået en smagsprøve – at De mestrer dialekter fra hele landet. Ja, det kan De også. Og det er ikke tilfældigt.

Det viser, hvor meget De kender Deres land og hvor meget, De holder af deres landsmænd. At De har respekt for hele Rigsfællesskabet og for forskelligheden.

En respekt, der også viser sig, når De et par gange om måneden modtager danskere i audiens. Gerne over hundrede mennesker.

Og alle får Deres opmærksomhed. Fra pædagogen, der har arbejdet 40 år med udviklingshæmmede, til lokoføreren med en lang karriere ved banerne. Det er en del af Deres arbejde, som De taler meget varmt om. De gør indtryk, hvor De kommer frem. Jeg husker selv, da Dronningen indviede S-togstationen i Ishøj i 1976. Alle skulle vi af sted og deltage i begivenheden. Vi stod på tær for at få et glimt af en ægte Dronning. Jeg husker den fortættede stemning.

Borgmesteren i sit stiveste puds. Forventningsfulde børn. Og fornemmelsen af at bo i en by, som havde fået besøg af en helt særlig gæst. For så var vi ligesom også noget særligt.

Jeg ved, at jeg deler den slags minder med 1000-vis af medborgere i hele riget, som har sat pris på, at De gjorde deres byer til noget særligt.

I dag har De regeret hele Danmark gennem 40 år. Det er lang tid for én person. Men det er en kort stund set i forhold til den tusindårige kæde, De er et led i.

Jeg vil gå tilbage i tiden. Ikke helt til Gorm den gamle. Men til 1947, da en avis-nekrolog roste Deres bedstefar, Christian den tiende som et ”forbillede for regeringen.” En leder i samme avis konkluderede, at monarkiet ikke længere var et ”kampspørgsmål” i Danmark.

Og nej, det var ikke Berlingske Tidende. De borgerlige aviser udkom ikke på grund af typografstrejke. Det var Land og Folk. Siden er der ikke for alvor blevet sat spørgsmålstegn ved kongehuset i Danmark.

Christian den tiende var ”den rankryggede konge,” som det så malende blev beskrevet i Danmarks kommunistiske avis.

Frederik den niende inviterede Danmark indenfor hos familien.

Og som Margrethe den anden har De tilsvarende gjort tingene på Deres egen facon.

Dengang i 1972 skulle hoffet nok vænne sig til, at der sad en kvinde på posten efter en lang række mænd.

Margrethe den første var trods alt mange hundrede år siden. Og der kan være ting, vi kvinder gør anderledes. Men først og fremmest har De udfyldt Deres rolle som regent i pagt med tiden.

I Deres nytårstaler rammer De tidsånden. Ja, det danske sprog bliver endda fornyet. Jeg behøver ikke nævne ordet.

Hele Danmark ved, hvad jeg tænker på.

De har selv sagt med vanlig ironi: ”Der er ikke noget så begavet som folk, man er enig med.” Jeg kunne tilføje: I nytårstalerne formår De at sige noget begavet, som alle straks erklærer sig enige i.

Gennem tre generationer har kongehuset fornyet sin rolle i et levende demokrati. Også næste generation, Kronprinsparret, har fundet deres rolle som en moderne familie.

Men er et monarki i et demokratisk samfund ikke noget af et paradoks? Hvordan kan det lade sig gøre?

Nogle forklarer kongehusets succes med, at det er en god forretning. Der skaffer ordrer til danske virksomheder, turister til kongeriget og et positivt omdømme i verden omkring os.

Det er rigtigt alt sammen. Men historien er langt større end som så.

Kongehuset er ikke en forretning. Kongehuset er et nationalt samlingsmærke – en del af vores identitet som danskere.

Et fast holdepunkt gennem skiftende tider.

I formiddag holdt vi statsråd nummer 500 under Dronningens kyndige ledelse. Gennem 500 statsråd har De ledet otte statsministre og langt flere regeringer og ministre.

Og når der skal dannes regering, så sikrer dronningerunden, at alt går rigtigt for sig. At vi har en uangribelig ramme om demokratiet.

Og kongehuset binder hele riget sammen. Der er en dyb og gensidig respekt mellem Dronningen og det grønlandske og det færøske folk.

Er kongehuset da et paradoks i en moderne tid? Nej, langt fra. Danmarks kongehus er en hel og fuld del af et moderne Danmark.

Men det kræver en vis fornemmelse for balancekunst af regenten. At balancere mellem samtid og tradition uden at falde i grøften. Det kræver sin dronning.

Jeg ved, at jeg taler på vegne af hele Danmark, når jeg udtrykker stor respekt for og anerkendelse af den måde, De har forvaltet Deres rolle på. Vi er stolte af vores Dronning.

Kære Dronning Margrethe. De er ikke alene Danmarks dronning. De er danskernes dronning.

Og på vegne af alle danskere er det en stor ære at kunne ønske tillykke med deres 40 års jubilæum. Til lykke fra hele Danmark.

Jeg vil bede alle om at rejse sig og udbringe et nifoldigt leve for Hendes Majestæt Dronningen.

Hendes Majestæt Dronningen længe leve!

HURRA HURRA HURRA

HURRA HURRA HURRA

HURRA HURRA HURRA

Den Kongelige Livgarde, i daglig tale Livgarden, blev oprettet af kong Frederik III, den 30. juni 1658. Ud over at fungere som kongefamiliens vagtkorps er Livgarden også et infanteriregiment, der indgår i Hæren.

Her ved Kongevagten er gallafanen i dagens anledning anvendt. Livgarden har to faner, en galla- og en bataljonsfane.

Dronning Margrethe, her på balkonen ud mod Rådhuspladsen i København lørdag den 14. januar. Dronningen takkede alle under gallamiddagen, i Riddersalen på Christiansborg, søndag aften.

Dronningens tale:

Guds Hjælp, Folkets Kærlighed, Danmarks Styrke – i dag for 40 år siden udtalte jeg de ord for første gang på balkonen her på Christiansborg. Deri lagde jeg mit håb, mine ønsker og min kærlighed til mit land. Med mit valgsprog ville jeg udtrykke den forpligtelse, jeg følte over for den gerning, jeg nu gik ind til.

Den forpligtelse står lige så stærkt for mig den dag i dag; men jeg vil gerne understrege, at pligten hele tiden har været båret af glæden. Den glæde har sin rod i den varme, som har mødt mig og min familie overalt igennem alle årene, i fest og glæde, såvel som i sorg; på de såkaldt ”store dage”, såvel som i dagligdagen.

I dag må jeg først og fremmest udtrykke en tak. Først til Statsministeren for de smukke ord til mig; de bekræfter det gode og tillidsfulde forhold, som jeg føler, har bestået mellem mig og de skiftende regeringer igennem alle årene. Så forskellige personligheder og så forskellig politik, men altid med det for øje at tjene vort land og værne om vort folk.

Den samme rolle spiller Folketinget. For min familie og mig er den årlige åbning af folketingssamlingen en højtidelighed, som vi overværer med glæde. Derfor var den modtagelse, som Folketinget arrangerede for mig tidligere i denne uge, en kærkommen anledning til atter at understrege de bånd, der knytter Folkestyre og Kongehus sammen.

Helt fra den første dag har jeg haft min mand ved min side. Du, min kære Henri, har stået mig bi og været til opmuntring og inspiration for mig i den gerning, som vi har været to om at udføre. Denne dag er dit jubilæum såvel som mit.

Sammen har vi set vore sønner vokse op, gifte sig og berige os med en hel flok børnebørn.

Kære Frederik, siden du fyldte 18, har du haft sæde i Statsrådet og har som Kronprins ofte haft forsædet, når jeg har været forhindret. Med Mary ved din side har du repræsenteret Danmark på smukkeste vis, både sammen med dine forældre og på egen hånd. I gør jeres land ære og os begge stolte.

Også du, kære Joachim, har i årenes løb gang på gang som Rigsforstander varetaget mange af mine pligter. Du er dig dit ansvar bevidst, og sammen med Marie er du også en støtte og en kilde til glæde for dine forældre og til gavn for dit land.

I aften er jeg også omgivet af mange medlemmer af min familie. Særlig glæder jeg mig over, at begge mine søstre og deres familier kan være med. I har altid betydet så meget for mig, og er mig altid en støtte, hjemme som ude.

Det er en tradition, som jeg lægger stor vægt på, at statsoverhovederne for de øvrige nordiske lande også kan være med ved en lejlighed som dette jubilæum. Vore lande er i lyst og nød knyttet tæt sammen ved vor fælles historie og ved de slægtsbånd, som har eksisteret i generationer.

Rigsfællesskabet har altid betydet meget for mig. Siden 1972 har Færøerne og Grønland gennemgået en rivende udvikling. Prinsgemalen og jeg har haft den store oplevelse gang på gang at være på besøg, seneste forrige og forforrige sommer. Vi har kunnet følge med i, hvordan såvel det færøske som det grønlandske samfund har udviklet sig, og set, hvordan nye generationer er vokset op og påtager sig ansvaret for deres land og deres samfund. De bånd, der igennem århundreder har forbundet Danmark, Færøerne og Grønland, har naturligt ændret karakter i løbet af de 40 år. Rigsfællesskabet består lige fuldt.

40 år – mere end en menneskealder – uoverskueligt mange år at se frem til for den, der er ung. Men i tilbageblikket forekommer det mig dog, at de er gået så hurtigt. Når jeg i dag ser tilbage på de år, er det med dyb taknemmelighed, taknemmelig over den opgave, som er blevet mig betroet, og taknemmelig over alt det, den har givet mig.

Den opgave kunne jeg aldrig have løftet uden Guds hjælp, men heller ikke have udført den uden den kærlighed, som jeg føler, har omgivet mig fra alle sider siden min spædste barndom.

Jeg beder alle rejse sig, og med mig udtale et ”Gud bevare Danmark”;

GUD BEVARE DANMARK

Dronning Margrethe har monarkiets fjerde længste regeringsperiode, fra 1972 - 2012, i dag 40 år.

Kong Christian IV har førstepladsen, en regentperiode på i alt 60 år. Konge af Danmark og Norge fra 1588 - 1648.

Kong Christian IX har andenpladsen, regeringsperiode på 43 år. Konge til Danmark fra 1863 - 1906.

Kong Christian VII har tredjepladsen, regeringsperiode på 42 år. Konge af Danmark og Norge fra 1766 - 1808.

Måske overtager Margrethe engang Kong Christians plads.